

Luonnonarvomarkkinat edistämässä luontoposiitivista kaupunkia

Ville Selonen

Erityisasiantuntija

Vantaan kaupunki

Yleiskaavoitus – kestävä kaupunki

Vantaa

**Luontopositiivinen
kaupunki tehdään
yhdessä.**

Mutta miten?

Mikä on luontoposiitiivinen kaupunki?

Luonnon heikentymättömyys ja kompensatio rakentaa pohjan.
Luontoposiitiivisuus vaatii enemmän.

Perusta

Paikallinen luontovaikutus

Luonnon heikentymättömyys
→ Ekologinen kompensatio

**Hyvittäminen estää nettotappion.
Positiivinen muutos edellyttää myös lisätoimia.**

Lisäksi

Rakennettu ympäristö
Lähiluonto ja saavutettavuus
Ekosysteemipalvelut ja
luontoaltistus
Globaali luontojalanjälki

Muut luontotyöt

Kasvatus ja koulutus
"Luontosydämenjälki"
Arvo- ja asennemuutokset

* Luontokadon pysäyttämistä kuvaavien keskeisten käsitteiden määrittely. 10-kaupunkien katsaus luonnon tilan seurantaan, 2026.

VANTAAN KAUPUNKISTRATEGIA 2026 – 2029

Strateginen päämittari ja tavoitetaso :

- *Luonnon tila luontoarvohehtaareina*
- *Muutos nettopositiivinen*

Tavoite, mittari ja tavoitetaso:

- *Olemme luontopositiivisia*
- *Luonnon heikentymättömyys*
- *Asemakaavoissa luontohaitan täysmääräinen hyvittäminen*

Luonnon
heikentymättömyys
tavoitetaan LIEVENTÄMIS-
HIERARKIALLA.

Luonnon
heikentymättömyydessä
ihmistoimien vaikutus ei
aiheuta luonnon tilan
heikkenemistä.

LUONNON HEIKENTYMÄTTÖMYYS

**VÄLTÄ JA EHKÄISE
LUONTOHAITTA**

**LIEVENNÄ JA MINIMOI
LUONTOHAITTA**

**KOMPENSOI
LUONTOHAITTA**

Ekologinen kompensatio Vantaalla

Väistämättömät paikalliset luontohaitat hyvitetään täysimääräisesti.

Mitä tämä tarkoittaa?

- Hankkeen kaikki jäljelle jäävät luontohaitat hyvitetään
- Hyvitys toteutetaan luonnonsuojelulain 11 luvun mukaisesti
- Kompensatio toteutetaan ennen haitan aiheuttamista
- Hyvityksen korvaavuus todennetaan viranomaisratkaisulla

TAVOITE: EI NETTOHEIKENNYSTÄ

Mitä ekologinen kompensatio ei ratkaise

Eikä tulekaan ratkaista.

Kompensaatiolla hyvitetään väistämätön luontohaitta. Se ei korvaa menetettyä metsäaluetta eikä paikallisen luonnon merkitystä kuntalaisille.

HYVINVOINTI JA TERVEYS

Lähiluonto ja luontoaltistus

VIRKISTYS JA MAISEMA

Paikan koettu ja käytetty arvo

SAAVUTETTAVUUS

Luonnon läheisyys eri asukkaille

YHTEYDET JA PIRSTOUTUMINEN

Ekologisen verkoston jatkuvuus

**LUONNON EI KUITENKAAN KUULU MAKSAA EPÄONNISTUNEESTA VÄLTTÄMISESTÄ.
Haitan aiheuttajan kuuluu maksaa**

Vantaa

Ekologisen kompensaaion toteutusmallit

1. Kunnan oma hanke

Kunta toteuttaa kompensaaion ja vastaa kustannuksista

2. Yrityksen hanke

Yritys toteuttaa kompensaaion omilla alueilla tai ostaa luontoarvomarkkinoilla

3. Tontinluovutus

Kunta kompensoi ja sisällyttää kustannukset hintaan
TAI
velvoite siirtyy yritykselle

Kompensaation toteutus 1

1. Kunnan oma hanke

Kunta toteuttaa
kompensaation
ja vastaa kustannuksista

1. Kunnan hanke

a) Kunta kompensoi omilla mailla

- "edullista" (?)
- Lähellä → lähiluonto tms
- Tiedetään tuleva haitta
→ tiedetään hyvitystarve
- Onko omilla mailla kaikkea?

b) Kunta hankki markkinoilta

- Ei omaa maata
- tai ei riittävästi
- tai ei luontotyyppivastaavaa
- Tavoitteena muu käyttö
- Taloudellisuus

→ **LUONNONARVOMARKKINAT**

Kompensaation toteutus 2

2. Yrityksen hanke

Yritys toteuttaa
kompensaation
omilla alueilla tai ostaa
luontoarvomarkkinoilla

2. Yrityksen hanke

Yrityksellä velvoite kompensoida

a) Omilla alueilla

- Maaomistus muuhun liiketoimintaan?

b) Jos/kun ei → **LUONNONARVOMARKKINAT**

Kompensaation toteutus 3

3. Tontinluovutus

Kunta kompensoi (vrt. kohta 1) ja sisällyttää kustannukset hintaan
TAI
velvoite siirtyy yritykselle

3. Tontinluovutus

Kunta hoitaa kompensaation omatoimisesti etukäteen

a) Kompensaatiokustannukset peritään sopimuksin tms

a) Huom! Verorahat vs yritysten luontohaitta

b) Omilla mailla, jos on (vrt. kohta 1. kunnan oma hanke)

c) Tai kompensaatio ostetaan

→ **LUONNONARVOMARKKINAT**

Luontopositiivisuus tehdään yhdessä Kaupunki voi auttaa yrityksiä vastuullisuudessa Ja siihen tarvitsemme luonnonarvomarkkinoita

**Paikallinen luontovaikutus – paikallinen
hyväksyttävyys**

**Tukea vastuullisuuteen ja luontoväittämiin
Kompensaatio vai luontoteko**

Luontotieto tärkeässä roolissa!

**Luontoasiantuntijuus suunnittelussa mukana.
Heti alkuvaiheessa.**

**Luontopositiivista kaupunkia rakennetaan
yhdessä.**

Ennakoivaa toteuttamista – mitä jos kaikki olisikin jo valmiina? PILOTOINTI

Vantaan luontoposiitiiviset yritystontit

Kaupunki kompensoi ja raportoi etukäteen

Kaupunki selvittää ja aikatauluttaa

Kustannus ennakoitavissa

Kaupunki kantaa riskit kompensaation toteutuksesta

**Kaupunki pystyy skaalaamaan
kompensaatiokokonaisuuteen
→ kustannustehokkuus**

Palvelu, ”Avaimet käteen kompensaatio”

Vantaa

Muna vai kana?

**Luonnonarvo-
markkinat tulee!**

Oletko valmis?

LSL 11. luku 98§-107§

**Ekologinen kompensatio tulee toteuttaa
ennen luontohaittaa ja siihen tarvitaan
luonnonarvomarkkinoita.**

**Kunnat tarvitsee
luonnonarvomarkkinoita.
Ja päinvastoin!**

**Luonnonarvomarkkinat tarvitsee
selkeän signaalin kysynnästä
ja hankkeiden/kuntien hyvittäminen
tarvitsee selkeän signaalin tarjonnasta.**

Ja kunnat voi olla mukana molemmissa!

Kiitos!

Ville Selonen

Erityisasiantuntija

Yleiskaavoitus / Kestävä kaupunki

Vantaan kaupunki

ville.selonen@vantaa.fi

+358401801652

www.vantaa.fi

Vantaa